

Fondi BESA Sh.a.
Pasqyrat Financiare
për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2012
(me raportin e auditorëve të pavarur bashkangjitur)

Përmbajtja

Raporti i Auditorëve të Pavarur	i-ii
Pasqyra e pozicionit financiar	1
Pasqyra e të ardhurave përmbledhëse për vitin e mbyllur më 31 dhjetor	2
Pasqyra e flukseve monetare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor	3
Pasqyra e ndryshimit të kapitalit	4
1 Njësia raportuese	5
2 Bazat e përgatitjes	5
3 Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël	6
4 Administrimi i riskut financiar	10
5 Përdorimi i vlerësimit dhe gjykimit	17
6 Përcaktimi i vlerës së drejtë	17
7 Mjete monetare dhe ekuivalente	18
8 Depozita me afat me bankat	18
9 Hua të dhëna klientëve	19
10 Aktive të qëndrueshme të turpëzuara	20
11 Investime në aktive të qëndrueshme	20
12 Aktive të tjera	21
13 Hua dhe kredi	21
14 Borxh i varur	24
15 Grantet	24
16 Detyrime të tjera	25
17 Kapitali aksioner	26
18 Rezerva ligjore	26
19 Të ardhura nga interesat	26
20 Shpenzime për interesa	26
21 Të ardhura të tjera, neto	27
22 Shpenzime personeli	27
23 Shpenzime të tjera administrative	27
24 Tatimi mbi fitimin	28
25 Angazhime dhe detyrime të kushtëzuara	28
26 Transaksionet me palët e lidhura	28
27 Ngjarjet pas datës së raportimit	29

KPMG Albania Sh.p.k
"Dëshmorët e Kombit" Blvd
Twin Towers Buildings
Building 1, 13th floor
Tirana, Albania

Telephone +355(4)2274 524
+355(4)2274 534
Telefax +355(4)2235 534
E-mail al-office@kpmg.com
Internet www.kpmg.al

Raporti i audituesve të pavarur

Pronarëve të
Fondi Besa Sh.A

Tiranë, 28 mars 2013

Ne kemi audituar pasqyrat financiare bashkëngjitur të Fondi Besa Sh.A ("Shoqëria"), të cilat përbëhen nga pasqyra e pozicionit financiar në 31 dhjetor 2012, pasqyrat e të ardhurave përmbledhëse, ndryshimeve në kapital dhe flukseve monetare për vitin e mbyllur në atë datë, dhe shënimet që përfshijnë një përmbledhje të politikave të rëndësishme kontabël dhe informacione të tjera shpjeguese.

Përgjegjësia e Drejtimit për Pasqyrat Financiare

Drejtimi është përgjegjës për përgatitjen dhe paraqitjen e sinqertë të këtyre pasqyrave financiare në përputhje me Standartet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar, dhe për një kontroll të brendshëm, të tillë siç drejtimi vendos se është i nevojshëm për përgatitjen e pasqyrave financiare pa anomali materiale, të shkaktuara nga mashtrimi apo gabimi.

Përgjegjësia e Audituesve

Përgjegjësia jonë është të shprehim një opinion mbi këto pasqyra financiare bazuar në auditimin tonë. Auditimi ynë u bë në përputhje me Standartet Ndërkombëtare të Auditimit. Këto standarte kërkojnë që ne të respektojmë kërkesat e etikës dhe të planifikojmë dhe të kryejmë auditimin me qëllim që të marrim një siguri të arsyeshme nëse pasqyrat financiare nuk kanë anomali materiale.

Auditimi ka të bëjë me kryerjen e procedurave për të marrë evidencë auditimi rreth shumave dhe informacioneve të dhëna në pasqyrat financiare. Procedurat e zgjedhura varen nga gjykimi i audituesit, përfshirë këtu dhe vlerësimin e rreziqeve të anomalive materiale në pasqyrat financiare, si pasojë e mashtrimit apo gabimit. Kur vlerësojmë këto rreziqe, ne marrim në konsideratë kontrollin e brendshëm të entitetit mbi përgatitjen dhe paraqitjen e sinqertë të pasqyrave financiare në mënyrë që të planifikojmë procedura të përshtatshme auditimi në rrethanat përkatëse të entitetit, por jo me qëllim që të shprehim një opinion mbi efektivitetin e kontrollit të brendshëm të entitetit. Auditimi gjithashtu përfshin vlerësimin e përshtatshmërisë së metodave kontabël të përdorura dhe arsyeshmërisë së çmuarjeve kontabël të bëra nga drejtimi, si dhe vlerësimin e paraqitjes së përgjithshme të pasqyrave financiare.

Ne besojmë që evidenca e auditimit që ne kemi marrë është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të dhënë bazat për opinionin tonë.

Opinion

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare japin një pamje të vërtetë dhe të sinqertë të gjendjes financiare të Shoqërisë më 31 dhjetor 2012, të rezultatit të saj financiar dhe të flukseve të saj monetare për vitin e mbyllur në atë datë, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar.

KPMG Albania Shpk

KPMG Albania Sh.p.k.
“Dëshmorët e Kombit” Blvd.
Twin Towers Buildings,
Building 1, 13th floor
Tirana, Albania

Fondi BESA Sh.a.

Pasqyra e pozicionit financiar

(shumat në Lek)

	Shënime	31 dhjetor 2012	31 dhjetor 2011
Aktivët			
Mjete monetare dhe ekuivalente	7	98,119,171	153,272,707
Depozita me afat me bankat	8	1,121,088,397	921,913,292
Hua dhënë klientëve	9	4,787,442,411	4,309,768,062
Aktive të qëndrueshme të trupëzuara	10	82,521,585	75,508,113
Investime në aktive të qëndrueshme	11	112,939,112	21,644,171
Tatim fitimi i parapaguar		-	8,563,327
Aktive të tjera	12	2,474,048	1,633,826
Totali i aktiveve		6,204,584,724	5,492,303,498
Detyrimet dhe kapitali			
Detyrimet			
Hua dhe kredi	13	3,071,477,168	2,585,101,254
Borxh i varur	14	1,826,685,559	1,802,561,220
Grante	15	67,445,213	44,776,714
Tatim fitimi i pagueshëm		4,024,069	-
Detyrime të tjera	16	98,136,014	77,734,722
		5,067,768,023	4,510,173,910
Kapitali			
Kapitali aksionar	17	958,017,000	833,092,000
Rezerva ligjore	18	24,112,588	17,536,565
Fitime të mbartura		154,687,113	131,501,023
		1,136,816,701	982,129,588
Totali i detyrimeve dhe kapitalit		6,204,584,724	5,492,303,498

Pasqyra e pozicionit financiar duhet të lexohet e ndërthurur me shënimet shoqëruese dhe pjesë përbërëse e pasqyrave financiare nga faqja 5 deri në faqen 29.

Fondi BESA Sh.a.

Pasqyra e të ardhurave përmbledhëse për vitin e mbyllur më 31 dhjetor

(shumat në Lek)

	Shënime	2012	2011
Interesa			
Të ardhura nga interesat	19	1,255,720,835	1,151,620,753
Shpenzime për interesa	20	<u>(293,250,134)</u>	<u>(272,179,816)</u>
Të ardhura neto nga interesat		962,470,701	879,440,937
Të ardhura të tjera			
Të ardhura nga grantet	15	9,845,265	10,720,798
Të ardhura të tjera, neto	21	<u>115,434,371</u>	<u>79,491,232</u>
Totali të ardhurave të tjera		125,279,636	90,212,030
Shpenzime operative			
Humbja nga zhvlerësimi i kredive për klientët	9	(173,393,549)	(194,421,338)
Shpenzime personeli	22	(453,046,146)	(385,161,320)
Shpenzime të tjera administrative	23	(245,672,516)	(210,548,213)
Amortizimi	10,11	(38,958,529)	(31,125,262)
Humbja neto nga lëvizjet në kursin e këmbimit		<u>(3,867,033)</u>	<u>(1,694,963)</u>
Totali shpenzimeve operative		(914,937,773)	(822,951,096)
Fitimi para tatimit		<u>172,812,564</u>	<u>146,701,871</u>
Shpenzimi për tatimin mbi fitimin	24	(18,125,451)	(15,200,848)
Fitimi neto i periudhës		<u>154,687,113</u>	<u>131,501,023</u>
Të ardhura të tjera përmbledhëse neto nga tatimi mbi fitimin		-	-
Totali të ardhurave përmbledhëse për vitin që i atribuohet plotësisht aksionerëve të Shoqërisë		<u>154,687,113</u>	<u>131,501,023</u>

Pasqyra e të ardhurave përmbledhëse duhet të lexohet e ndërthurur me shënimet shoqëruese dhe pjesë përbërëse të pasqyrave financiare nga faqja 5 deri në faqen 29.

Fondi BESA Sh.a.

Pasqyra e flukseve monetare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor

(shumat në Lek)

	Shënime	2012	2011
Flukset e arkës nga aktivitete operative			
Fitimi neto i periudhës		154,687,113	131,501,023
<i>Korrigjime për rakordimin e ndryshimeve të aktiveve neto me mjetet monetare neto nga aktivitetet operative:</i>			
Amortizimi	10,11	38,958,529	31,125,262
Fitime nga pakësimet e aktiveve të qëndrueshme të trupëzuara		(2,745,282)	(1,614,793)
Humbjet nga zhvlerësimi i huave për klientët	9	173,393,549	194,421,338
Hua të fshira	21	5,759,752	2,595,401
Të ardhura të granteve	15	(9,845,265)	(10,720,798)
Diferenca të kursit të këmbimit nga rivlerësimi i granteve	15	154,123	(149,302)
Të ardhura nga interesat		(1,255,720,835)	(1,151,620,753)
Shpenzime për interesa		293,250,134	272,179,816
Shpenzimi për tatimin mbi fitimin		18,125,451	15,200,848
Amortizimi i komisioneve të disbursimit të huave	9	(92,817,517)	(79,501,484)
<i>Ndryshime në aktivet dhe detyrimet operative:</i>			
Rritje në hua për klientët		(644,028,950)	(264,739,720)
Rritje në aktive të tjera		(840,222)	(39,846)
Rritje në detyrime të tjera		20,401,292	15,698,945
Interesi i arkëtuar		1,265,860,258	1,132,033,838
Interesi i paguar		(289,351,751)	(287,063,928)
Tatimi mbi fitimin i paguar		(5,538,055)	(51,028,387)
Komisione të arkëtuara të disbursimit të huave	9	97,589,095	83,409,152
Flukse e arkës (përdorur në)/ gjeneruar nga aktivitetet operative		(232,708,581)	31,686,612
Flukset e arkës nga aktivitete investuese			
Rritje në depozitat me afat në banka		(226,884,806)	(219,380,210)
Përvetësimi i investimeve në aktiveve të qëndrueshme	11	(96,273,523)	(8,332,800)
Blerje e aktiveve të qëndrueshme të trupëzuara	10	(44,601,905)	(24,877,997)
Arkëtime nga shitja e aktiveve të qëndrueshme të trupëzuara		6,353,768	5,903,702
Flukset e arkës përdorur në aktivitete investuese		(361,406,466)	(246,687,305)
Flukset e arkës nga aktivitete financuese			
Rritje / (ulje) në fondet e marra hua dhe borxhin e varur		506,601,870	(214,141,847)
Të ardhurat nga grantet		32,359,641	27,623,226
Flukset e arkës gjeneruar nga/(përdorur në) aktivitetet financuese		538,961,511	(186,518,621)
Ulje neto në mjete monetare dhe ekuivalente		(55,153,536)	(401,519,314)
Mjete monetare dhe ekuivalente në fillim të vitit	7	153,272,707	554,792,021
Mjete monetare dhe ekuivalente në fund të vitit	7	98,119,171	153,272,707

Pasqyra e flukseve monetare duhet të lexohet e ndërthurur me shënimet shoqëruese dhe pjesë përbërëse e pasqyrave financiare nga faqja 5 deri në faqen 29.

Fondi BESA Sh.a.

Pasqyra e ndryshimit të kapitalit

(shumat në Lek)

	Kapitali i paguar	Fitime të mbartura	Rezerva ligjore	Totali
Gjendja më 1 janar 2011	605,261,000	239,826,840	5,540,725	850,628,565
Totali të ardhurave përmblendhëse për vitin				
Fitimi neto i vitit	-	131,501,023	-	131,501,023
Të ardhura të tjera përmblendhëse, neto nga tatimi mbi fitimin	-	-	-	-
Totali	-	131,501,023	-	131,501,023
Transaksionet e aksionerëve, të njohura direkt në kapital				
Rritje e kapitalit aksioner	227,831,000	(227,831,000)	-	-
Rezerva ligjore	-	(11,995,840)	11,995,840	-
Totali	227,831,000	(239,826,840)	11,995,840	-
Gjendja më 31 dhjetor 2011	833,092,000	131,501,023	17,536,565	982,129,588
Totali të ardhurave përmblendhëse për vitin				
Fitimi neto i vitit	-	154,687,113	-	154,687,113
Të ardhura të tjera përmblendhëse, neto nga tatimi mbi fitimin	-	-	-	-
Totali	-	154,687,113	-	154,687,113
Transaksionet e aksionerëve, të njohura direkt në kapital				
Rritje e kapitalit aksioner	124,925,000	(124,925,000)	-	-
Rezerva ligjore	-	(6,576,023)	6,576,023	-
Totali	124,925,000	(131,501,023)	6,576,023	-
Gjendja më 31 dhjetor 2012	958,017,000	154,687,113	24,112,588	1,136,816,701

Pasqyra e ndryshimit të kapitalit duhet të lexohet e ndërthurur me shënimet shoqëruese dhe pjesë përbërëse e pasqyrave financiare, të paraqitura nga faqja 5 deri në faqen 29.

Këto pasqyra financiare u aprovuan nga drejtimi i Fondit BESA Sh.a. më datë 28 mars 2013 dhe u firmosën në emër të tij nga:

Irma Disha
Drejtoreshë Finance

Fondi BESA Sh.a.

Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(shumat në Lek, përveç kur është shprehur ndryshe)

1 Njësia raportuese

Fondi BESA Sh.a. ("Shoqëria") është një shoqëri anonime Shqiptare me qendër në Tiranë, e cila operon në fushën e mikro-financës për individë dhe bizneset e vogla dhe të mesme. Shoqëria është themeluar më 10 korrik 2008 dhe është regjistruar në Qendrën Kombëtare të Regjistrimit më 11 korrik 2008. Adresa e zyrës së regjistruar të Shoqërisë është Rruga "Brigada e VIII", P.5.

Më 26 shtator 2008 Fondi Besa ("Fondi") një organizatë jo-fitimprurëse e themeluar si një fondacion shtetëror në Shqipëri më 1 tetor 1998, dhe Shoqëria ranë dakord për transferimin e aktivitetit ekonomik nga Fondi tek Shoqëria sapo kjo e fundit të merrte licencën për veprimtarinë si një institucion financiar jo-bankar më 26 dhjetor 2008. Në të njëjtën datë, Fondi vendosi të likujdohet dhe që aktivet neto t'i transferoheshin Shoqërisë ku pasuritë e tjera të mbetura dhe fitimet e mbajtura t'i transferoheshin Fondacionit Albanian Besa Capital ("Fondacionit" ose "ABC") një organizatë jo-fitimprurëse, e themeluar më 25 korrik 2008 dhe e regjistruar në Gjykatën e Tiranës më 19 shtator 2008.

Më 31 dhjetor 2012, kapitali i paguar i Shoqërisë ishte 958,017,000 Lek (2011: 833,092,000 Lek) i ndarë në 5,000,000 aksione (2011: 5,000,000 aksione) me vlerë nominale 191.60 Lek secili (2011: 166.62 Lek secili) dhe me strukturë pronësie si më poshtë:

	31 dhjetor 2012	31 dhjetor 2011
Fondacioni Albanian Besa Capital	75.06%	80.72%
Bajram Muca (<i>Drejtori Ekzekutiv</i>)	12.00%	10.00%
64 punonjës të Shoqërisë që zotërojnë jo më shumë se 1.5% secili	12.94%	9.28%
Totali	100%	100%

Zyra qendrore e Shoqërisë është vendosur në Tiranë. Më 31 dhjetor 2012, Shoqëria kishte një rrjet prej 19 degësh rajonale dhe 34 agjensish (2011: 17 degë rajonale dhe 32 agjensi) të vendosura në Shqipëri. Më 31 dhjetor 2012 Shoqëria kishte 328 punonjës (2011: 258 punonjës).

2 Bazat e përgatitjes

(a) Deklarata e pajtueshmërisë

Pasqyrat financiare janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF).

(b) Bazat e matjes

Pasqyrat financiare janë përgatitur mbi bazën e kostos historike.

(c) Monedha funksionale dhe raportuese

Pasqyrat financiare janë prezantuar në Lek, e cila është monedha funksionale e Shoqërisë.

(d) Përdorimi i vlerësimit dhe gjykimit

Përgatitja e pasqyrave financiare kërkon që drejtimi të kryejë gjykime, vlerësime dhe supozime të cilat ndikojnë në aplikimin e politikave dhe shumave të raportuara të aktiveve dhe detyrimeve, të ardhurave dhe shpenzimeve. Rezultatet aktuale mund të jenë të ndryshme nga këto vlerësime.

Vlerësimet dhe supozimet rishikohen në mënyrë të vazhdueshme. Rishikimet e çmuarjeve kontabël njihen në periudhën në të cilën vlerësimi rishikohet dhe në periudhat e ardhme, nëse ato ndikohen. Në veçanti, informacion mbi elementë të rëndësishëm në vlerësimin e pasigurive dhe gjykime kritike për aplikimin e politikave kontabël që kanë efekt material në vlerat kontabël të njohura në pasqyrat financiare paraqitet në shënimin 5.

Fondi BESA Sh.a.

Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(shumat në Lek, përveç kur është shprehur ndryshe)

3 Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël

Politikat kontabël të paraqitura më poshtë janë aplikuar në mënyrë konsistente për të gjitha periudhat e paraqitura në këto pasqyra financiare.

(a) Transaksione në monedhë të huaj

Transaksionet në monedhë të huaj kthehen në monedhën funksionale me kursin e këmbimit në datën e kryerjes së transaksionit. Aktivet dhe detyrimet monetare në monedhë të huaj në datën e raportimit kthehen në monedhën funksionale me kursin e këmbimit në atë datë. Fitimi ose humbja nga ndryshimi i kurseve të këmbimit është diferenca midis kostos së amortizuar në monedhën funksionale në fillim të periudhës e rregulluar me interesin efektiv dhe pagesat gjatë periudhës, dhe kostos së amortizuar në monedhë të huaj të kthyer në monedhën funksionale me kursin e fund-vitit. Aktivet dhe detyrimet jo monetare në monedhë të huaj, të cilat maten me kosto historike, kthehen në monedhën funksionale me kursin e këmbimit në datën e kryerjes së transaksionit. Diferencat nga kurset e këmbimit që lindin nga këmbimi njihen në fitim ose humbje.

(b) Aktivet dhe detyrimet financiare

(i) Njohja

Shoqëria fillimisht njeh huatë dhe paradhëniet, dhe kreditë në datën në të cilën janë krijuar. Të gjithë aktivet dhe detyrimet e tjera financiare fillimisht njihen në datën e transaksionit kur Shoqëria bëhet palë e angazhimeve kontraktuale të instrumentit.

Një aktiv ose detyrim financiar matet fillimisht me vlerën e drejtë plus kostot e transaksionit të cilat i atribuohen direkt blerjes ose emetimit të tij.

(ii) Çregjistrimi

Aktivët financiarë çregjistrohen nëse të drejtat kontraktuale të Shoqërisë ndaj flukseve monetare që rrjedhin nga aktivët financiarë mbarojnë, ose nëse ajo i transferon të drejtat për të arkëtuar flukse nga aktivët financiarë një pale tjetër, duke transferuar të gjitha risqet dhe përfitimet që lidhen me aktivin. Çdo interes në aktivët financiarë të transferuara që përfitohet ose mbahet nga Shoqëria njihet si një aktiv ose detyrim më vete.

Detyrimet financiare çregjistrohen nëse detyrimet e Shoqërisë të detajuara në kontratë përfundojnë, janë shlyer ose janë anuluar.

(iii) Matja me kosto të amortizuar

Kostoja e amortizuar e një aktivit ose detyrimi financiar është vlera me të cilën aktivit ose detyrimi njihet në momentin fillestar duke i zbritur pagesat e principalit, plus/minus amortizimin e akumuluar duke përdorur metodën e interesit efektiv për çdo diferencë ndërmjet vlerës fillestare të njohur dhe vlerës në maturitet, minus çdo zbritje për efekt zhvlerësimi.

(iv) Identifikimi dhe matja e zhvlerësimit

Në çdo datë raportimi Shoqëria vlerëson nëse ka evidencë objektive që aktivët financiarë të cilat nuk mbahen me vlerën e drejtë përmes fitim humbjes janë zhvlerësuar. Aktivët financiarë zhvlerësohen kur ka evidence që një ngjarje që sjell humbje ka ndodhur pas njohjes fillestare të aktivit, dhe kjo ka një ndikim në flukset e ardhshme monetare të aktivit, të cilat mund të maten me besueshmëri.

Fondi BESA Sh.a.

Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(shumat në Lek, përveç kur është shprehur ndryshe)

3 Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(b) Aktivet dhe detyrimet financiare (vazhdim)

(iv) Identifikimi dhe matja e zhvlerësimit (vazhdim)

Evidenca objektive që aktivet financiare të zhvlerësohen mund të përfshijë mospagimin nga huamarrësi, ristrukturimin e kredisë ose paradhëniet nga Shoqëria me terma që Shoqëria nuk do t'i kishte konsideruar në një rast tjetër, të dhëna që një huamarrës do të falimentojë, ose të dhëna të tjera të vëzhgueshme që lidhen me një grup aktivesh të tilla si ndryshimet negative në statusin e pagesave të huamarrësit ndaj Shoqërisë, ose kushte ekonomike që lidhen me mos kryerjen e pagesave ndaj Shoqërisë.

Shoqëria vlerëson evidencat për zhvlerësim për huatë dhe paradhëniet në nivel specifik dhe kolektiv. Huatë dhe paradhëniet për të cilat ekziston evidencë objektive për mospagim, ristrukturim, përkeqësim të kushteve ekonomike ose vonesa për më shumë se 30 ditë të një huamarrësi të vetëm, vlerësohen individualisht për zhvlerësim specifik. Të gjitha huatë dhe paradhëniet të vlerësuara individualisht të cilat nuk duhet të zhvlerësohen në mënyrë specifike vlerësohen në grup për zhvlerësime të cilat kanë lindur por që nuk janë identifikuar akoma. Huatë dhe paradhëniet në nivel kolektiv vlerësohen për zhvlerësim duke grupuar të gjithë huamarrësit me karakteristika të njëjta risku.

Për trajtimin e zhvlerësimit kolektiv Shoqëria përdor modelimin statistikor të trendeve historike të probabilitetit të mospagimit, kohës së rikuperimit dhe vlerën e humbjes së ndodhur, përshtatur me gjykimin e drejtimit nëse kushtet aktuale ekonomike dhe të kreditit janë të tilla që humbjet aktuale të jenë më të mëdha ose më të vogla sesa përcaktohet nga modelimet historike. Normat e mospagimit, normat e humbjes dhe përcaktimi i kohës së rikuperimit krahasohen rregullisht përkundrejt rezultateve aktuale për të siguruar që ato të mbeten të duhurat.

Humbjet nga zhvlerësimi i aktiveve të mbajtura me kosto të amortizuar llogariten si diferencë e vlerës kontabël të aktiveve financiare dhe vlerës aktuale të flukseve monetare të skontuara me vlerën origjinale të interesit efektiv të këtyre aktiveve. Humbjet njihen në fitim humbje dhe pasqyrohen në një llogari zhvlerësimi kundrejt huave dhe paradhënieve. Interesat mbi aktivet e zhvlerësuara vazhdojnë të njihen përmes shkarkimit të skontos. Kur një ngjarje pas datës së raportimit shkakton uljen e humbjes nga zhvlerësimi, humbja nga zhvlerësimi kthehet nëpërmjet fitimit ose humbjes.

(c) Mjete monetare dhe ekuivalente

Mjetet monetare dhe ekuivalente me to përfshijnë kartëmonedha, monedha dhe aktive financiare me likuiditet të lartë dhe me maturitet më të vogël se tre muaj, të cilat janë të varura nga risqe të cilat nuk ndikohen shumë nga ndryshimet në vlerën e drejtë dhe përdoren nga Shoqëria për administrimin e angazhimeve afat shkurtra.

Mjetet monetare dhe ekuivalente mbahen me koston e amortizuar në pasqyrën e pozicionit financiar.

(d) Huatë dhe paradhëniet

Huatë dhe paradhëniet janë aktive financiare jo-derivative, me pagesa fikse ose të përcaktueshme, të cilat nuk janë kuotuar në tregje aktive dhe Shoqëria nuk ka për qëllim t'i shesë menjëherë ose në periudhë afatshkurtër.

Huatë dhe paradhëniet fillimisht maten me vlerë të drejtë plus kosto direkte të transaksionit, dhe në vazhdim maten me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv.

(e) Kreditë dhe detyrimet e tjera financiare

Kreditë janë burimi kryesor i financimit të aktivitetit të Shoqërisë.

Kreditë dhe detyrimet e tjera financiare fillimisht njihen me vlerën e drejtë plus koston e transaksionit që i atribuohen direkt, dhe më pas maten me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv.

Fondi BESA Sh.a.

Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(shumat në Lek, përveç kur është shprehur ndryshe)

3 Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(f) Aktive të qëndrueshme të trupëzuara

Aktivitet e qëndrueshme të trupëzuara paraqiten me kosto minus amortizimin e akumuluar (shiko më poshtë) dhe humbjet e akumuluar nga rënia në vlerë (shiko politikat kontabël (h)).

Kostot përfshijnë shpenzime të cilat lidhen direkt me blerjen e aktivitet.

Amortizimi njihet në fitim ose humbje me metodën lineare mbi jetën e përdorimit të secilit zë të aktiveve të qëndrueshme të trupëzuara. Jeta e përdorimit e llogaritur për periudhën aktuale dhe krahasuese është si më poshtë:

• Mobilje	5 vjet
• Makina	5 vjet
• Pajisje	5 vjet
• Kompjuterat dhe programe	4 vjet

Metoda e amortizimit, jeta e përdorimit dhe vlera e mbetur rivlerësohen në datën e raportimit.

(g) Investime në aktive të qëndrueshme

Investimet në aktive të qëndrueshme përfshijnë aktivitet e përvetësuara nëpërmjet proceseve gjyqësore dhe njihen me kosto minus amortizimin e akumuluar (shiko më poshtë) dhe humbjet nga zhvlerësimi (shikoni politikën kontabël (h)).

Fitimet ose humbjet që lindin nga shitja e këtyre aktiveve njihet si e ardhur ose shpenzim në fitim ose humbje.

SNK 40 "Investime në aktive të qëndrueshme" trajton kontabilizimin dhe paraqitjen e investimeve në aktive të qëndrueshme. SNK 40 paraqet një zgjedhje midis vlerës së drejtë dhe modelit të koston. Shoqëria i trajton investimet në aktive të qëndrueshme bazuar në kosto.

Amortizimi i investimeve në aktive të qëndrueshme njihet në fitim ose humbje me metodën lineare mbi jetën e vlerësuar të përdorimit të secilit zë të investimeve në aktive të qëndrueshme. Jeta e përdorimit për investimet në aktive të qëndrueshme është 20 vjet. Toka nuk amortizohet.

(h) Zhvlerësimi i aktiveve jo-financiare

Vlera kontabël e aktiveve jo-financiare të Shoqërisë rishikohet në çdo datë raportimi për të përcaktuar nëse ka evidenca për zhvlerësim. Nëse ka evidenca të tilla atëherë vlerësohet vlera e rikuperueshme e aktivitet. Humbjet nga rënia në vlerë njihen nëse vlera kontabël e një aktivi ose një njësie gjeneruese të aktiveve monetare tejkalon vlerën e rikuperueshme. Njësia gjeneruese e aktiveve monetare është grupi më i vogël i identifikueshëm i aktiveve që gjeneron flukse monetare në mënyrë të pavarur nga aktivitet dhe grupet e tjera. Humbjet nga zhvlerësimi njihen në fitim ose humbje.

Vlera e rikuperueshme e një aktivi ose njësie gjeneruese të mjeteve monetare është më e madhja ndërmjet vlerës së përdorimit dhe vlerës së drejtë minus koston e shitjes. Në vlerësimin e vlerës në përdorim, flukset e çmuara të ardhshme të aktiveve monetare janë skontuar në vlerën e tyre aktuale duke përdorur një normë skontimi para tatimit që reflekton vlerësimin aktual të tregjeve për vlerën në kohë të parasë dhe risqet specifike për aktivitet.

Humbjet nga zhvlerësimi të periudhave të mëparshme rishikohen në çdo datë raportimi për të vlerësuar nëse rënia në vlerë është zvogëluar ose nuk ekziston më. Një humbje anulohet nëse ka pasur ndryshim në vlerësimet e përdorura për përcaktimin e vlerës së rikuperueshme. Humbja nga rënia në vlerë anulohet deri në atë masë sa vlera e mbetur e aktivitet nuk tejkalon vlerën kontabël që do të përcaktohej duke i zbritur amortizimin sikur të mos ishte njohur ndonjë humbje nga rënia në vlerë.

Fondi BESA Sh.a.

Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(shumat në Lek, përveç kur është shprehur ndryshe)

3 Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(i) Grantet

Një grant njihet fillimisht si e ardhur e shtyrë kur ka garanci të arsyeshme se ai do të merret dhe që Shoqëria do të përmbushë të gjithë kushtet e bashkangjitura me të. Grantet njihen si e ardhur në fitim ose humbje sistematikisht në të njëjtën periudhë në të cilën shpenzimet kanë lindur.

(j) Interesi

Të ardhurat dhe shpenzimi i interesit njihen në fitim ose humbje duke përdorur metodën e interesit efektiv. Norma efektive e interesit është norma e cila skonton në mënyrë të saktë pagesat dhe arkëtimet e flukseve të ardhshme monetare nëpërmjet jetës së pritshme të aktivit ose detyrimit financiar (ose, kur është e përshtatshme, një periudhë më të shkurtër) deri në vlerën kontabël të aktivit ose detyrimit financiar. Kur llogarit normën e interesit efektiv, Shoqëria vlerëson flukset e ardhshme monetare duke konsideruar të gjithë termat kontraktuale të instrumenteve financiare por jo humbjet e ardhshme të kredisë.

Llogaritja e normës së interesit efektiv përfshinë të gjithë tarifat e paguara ose të marra, kostot e transaksionit, dhe zbritjet ose primet të cilat janë një pjesë kryesore e normës së interesit efektiv. Kostot e transaksioneve janë kosto shtesë të cilat i atribuohen direkt blerjes, emetimit ose heqjes së një aktivi ose detyrimi financiar.

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi të paraqitura në fitim ose humbje përfshijnë interesin nga aktivet dhe detyrimet financiare me koston e amortizimit bazuar në normën e interesit efektiv.

(k) Pagesat për qera operative

Pagesat e bëra nën qeranë operative njihen në fitim ose humbje me metodën lineare mbi termat e qerasë. Iniciativat e qerasë njihen si një pjesë kryesore e totalit të shpenzimit të qerasë mbi termat e qerasë.

(l) Shpenzimet operative

Shpenzimet operative njihen kur ato lindin.

(m) Përfitimet e punonjësve

Shoqëria paguan vetëm kontribute për sigurimet shoqërore të detyrueshme për përfitimet e punonjësve që dalin në pension. Autoritet lokale janë përgjegjëse për përcaktimin e limitit minimal ligjor të vendosur për pensionet në Shqipëri sipas një plani kontributesh të përcaktuara për pensione. Kontributet e Shoqërisë për planin e pensionit njihen në fitim ose humbje kur ato ndodhin.

(n) Tatimi

Tatimi mbi fitimin përfshin tatimin aktual dhe të shtyrë. Shpenzimi i tatimit mbi fitimin njihet në fitim ose humbje me përjashtim të atyre rasteve kur lidhet me zëra që njihen direkt në kapital ose në të ardhura të tjera përmbledhëse. Tatimi aktual është tatimi i pritshëm i pagueshëm mbi të ardhurat e tatueshme për vitin, duke përdorur normat e tatimit të aprovuara ose kryesisht të aprovuara në datën e raportimit, dhe çdo korigjim i tatimit të pagueshëm në lidhje me vitet e mëparshme.

Tatimi i shtyrë njihet në lidhje me diferencat e përkohshme midis vlerës kontabël të aktiveve dhe detyrimeve për qëllime raportimi dhe shumës të përdorur për qëllime tatimi. Tatimi i shtyrë matet me normat e tatimit të cilat priten që të aplikohen ndaj diferencave të përkohshme kur ato kthehen, në bazë të ligjeve të cilat janë aprovuar ose priten të aprovohen në datën e raportimit.

Tatimi i shtyrë aktiv njihet vetëm në atë masë që është e mundshme që përfitimet tatimi të ardhshme do të jenë të disponueshme ndaj të cilave aktivi mund të përdoret. Aktive të tatim fitimit të shtyrë rishikohen në cdo datë raportimi dhe zvogëlohet deri në atë masë që nuk është më e mundshme që përfitimi i tatimit do të realizohet.

Tatime shtesë mbi fitimin që lindin nga shpërndarja e dividendëve njihen në të njëjtën kohë në të cilën njihet detyrimi për pagesë lidhur me dividendin.

Fondi BESA Sh.a.

Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(shumat në Lek, përveç kur është shprehur ndryshe)

3 Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(o) Standarde të reja dhe interpretime të cilat nuk janë adoptuar akoma

Një numër standardesh të reja, amendime apo interpretime të tyre ende nuk janë bërë efektive për vitin që mbyllet më 31 dhjetor 2012, dhe nuk janë aplikuar herët në përgatitjen e këtyre pasqyrave financiare. Asnjëri nga këto nuk do të ketë efekte mbi pasqyrat financiare të Shoqërisë përveç: SNRF 9 *Instrumentet Financiare* i cili bëhet i detyrueshëm për pasqyrat financiare të Shoqërisë në vitin 2015 dhe mund të ndryshojë klasifikimin dhe matjen e aktiveve financiare. Shoqëria nuk planifikon të aplikojë herët këtë standard dhe shkalla e impaktit nuk është përcaktuar ende.

4 Administrimi i riskut financiar

Përdorimi i instrumenteve financiarë e ekspozon Shoqërinë ndaj rreziqeve të mëposhtme:

- risku i kredisë
- risku i likuiditetit
- risku i tregut
- risku operacional

Ky shënim paraqet informacion rreth ekspozimit të Shoqërisë ndaj çdo risku të përmendur më sipër, objektivat, politikat dhe proceset e Shoqërisë për matjen dhe administrimin e rrezikut, dhe administrimin e kapitalit të Shoqërisë.

(a) Risku i kredisë

Shoqëria është e ekspozuar ndaj riskut të kredisë nga aktivitetet e huadhënies. Risku i kredisë është risku i humbjes financiare për Shoqërinë nëse klienti nuk arrin të përmbushë detyrimet kontraktuale që rrjedhin nga instrumenti.

Përqëndrimi i riskut të kredisë që lind nga instrumentet financiare ekziston për palët e tjera kur ato kanë karakteristika të njëjta ekonomike të cilat do të shkaktonin që aftësia e tyre për të përmbushur detyrimet kontraktuale të ishte ngjashmërisht e influencuar nga ndryshime në kushtet ekonomike ose kushte të tjera. Përqëndrimet kryesore në riskun e kredisë lindin sipas llojit të klientit në lidhje me huadhëniet për klientët të Shoqërisë.

Shoqëria e menaxhon ekspozimin ndaj riskut të kredisë në mënyrë të rregullt duke monitoruar nga afër limitet e kreditit, portofolin e kredive dhe përqëndrimin e ekspozimit. Shoqëria mban kolateral ndaj një grupi huash dhe paradhëniesh të klientëve në formën e hipotekës ndaj pronës, kolaterale të tjera të regjistruara mbi aktivet dhe garancitë.

Ekspozimi ndaj riskut të kredisë më 31 dhjetor 2012 dhe 2011 për huatë është analizuar më poshtë:

	31 dhjetor 2012	31 dhjetor 2011
<i>Të zhvlerësuara individualisht</i>		
Standarde (0 - 30 ditë vonesë)	190,772,010	291,059,154
Në ndjekje (31 - 90 ditë vonesë)	2,416,763	20,787,788
Nënstandarde (91 - 180 ditë vonesë)	282,718	43,655,808
E dyshimtë (181 - 365 ditë vonesë)	6,821,864	86,110,909
E humbur (mbi 365 ditë vonesë)	626,223	33,245,333
Shuma bruto	200,919,578	474,858,992
Fondi për zhvlerësim	(20,273,142)	(18,918,568)
Vlera kontabël (A)	180,646,436	455,940,424
<i>Të zhvlerësuara në grup</i>		
Shuma bruto	4,963,473,366	4,173,247,218
Fondi për zhvlerësim	(238,273,401)	(205,787,168)
Vlera kontabël (B)	4,725,199,965	3,967,460,050
Të ardhura të shtyra (C)	(118,403,990)	(113,632,412)
Totali vlerës kontabël (A+B+C)	4,787,442,411	4,309,768,062

Fondi BESA Sh.a.

Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(shumat në Lek, përveç kur është shprehur ndryshe)

4 Administrimi i riskut financiar (vazhdim)

(a) Risku i kredisë (vazhdim)

Shoqëria monitoron përqëndrimin e riskut të kredisë sipas sektorëve. Një analizë e riskut të kredisë në datën e raportimit është paraqitur më poshtë:

Sektorët e industrisë	31 dhjetor 2012	%	31 dhjetor 2011	%
Tregti	2,039,698,470	43%	2,043,566,614	48%
Shërbime	1,361,005,030	28%	1,025,312,831	24%
Të tjera	813,047,185	17%	804,376,038	19%
Zejtari	50,811,512	1%	42,023,076	1%
Ndërtim	350,432,970	7%	231,834,053	5%
Transport	258,792,436	5%	226,458,083	5%
Turizëm	84,835,174	2%	48,738,705	1%
Konsumatore	735,026	0%	5,229,720	0%
Industria e ushqimit	7,695,125	0%	16,756,676	0%
Industria e lehtë	39,774,547	1%	33,446,245	1%
Interesi i përllogaritur	157,565,469	3%	170,364,169	4%
Të ardhurat e shtyra	(118,403,990)	(2%)	(113,632,412)	(3%)
Fondi i zhvlerësimit	(258,546,543)	(5%)	(224,705,736)	(5%)
	4,787,442,411	100%	4,309,768,062	100%

Huatë e zhvlerësuara

Huatë e zhvlerësuara janë hua për të cilat Shoqëria përcakton se është e mundshme që ajo nuk do të jetë në gjendje që të mbledhë të gjithë principalin dhe interesin sipas termave kontraktuale në marrëveshjen(t) e huasë. Shoqëria i klasifikon huatë në grupe: Standarde, Në vonesë, Në ndjekje, Nënstandarde, Të dyshimta dhe Të humbura sipas ditëvonesave; ndërkohë ajo teston për zhvlerësim të gjithë huatë të cilat shfaqin evidencë objektive për zhvlerësim, duke llogaritur flukset e ardhshme të skontuara dhe duke i krahasuar ato me vlerën kontabël të kredive përkatëse. Huatë të cilat nuk shfaqin evidencë objektive për zhvlerësim individual vlerësohen në grup për zhvlerësim duke përdorur normat historike të mospagimit të Shoqërisë dhe normën e rikuperimit për grupe huash me profil risku të ngjashëm.

Fondi për zhvlerësimin e huave

Shoqëria ka një fond për humbje nga zhvlerësimi që paraqet llogaritjen e humbjes në portofolin e huave. Komponentët kryesorë të këtij fondi janë komponentë specifik të humbjes që lidhen me huatë e testuara individualisht, dhe fondi zhvlerësimit për huatë në grup të përcaktuar për grupe aktivesh homogjene në lidhje me humbjen e cila ka lindur por që nuk është identifikuar për huatë që janë subjekt i gjykimit për zhvlerësim individual.

Politika e fshirjes kontabël

Shoqëria fshin një hua (dhe çdo fond për humbjet nga zhvlerësimi që lidhet me të) kur Komiteti përkatës përcakton që huatë janë të pambledhshme. Ky përcaktim arrihet pasi merret në konsideratë informacion mbi ndodhjen e ndryshimeve të rëndësishme në gjendjen financiare të huamarrësit siç mund të jenë që huamarrësi nuk mund të paguajë detyrimin e tij, ose kur të ardhurat nga shitja e kolateralit nuk do të jenë të mjaftueshme për të paguar të gjithë ekspozimin. Për teprica më të vogla të huave të standardizuara, vendimet për fshirje zakonisht bazohen në statusin e ditëvonesave të produkteve specifike.

Fondi BESA Sh.a.

Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(shumat në Lek, përveç kur është shprehur ndryshe)

4 Administrimi i riskut financiar (vazhdim)

(b) Risku i likuiditetit

Risku i likuiditetit është risku që Shoqëria do të hasë vështirësi në përmbushjen e detyrimeve të lidhura me detyrimet e saj financiare që kërkojnë transferimin e mjete monetare ose aktive të tjera financiare.

Përqasja e Shoqërisë në menaxhimin e likuiditetit është që të sigurojë, me sa është e mundur, që ajo do të ketë gjithmonë likuiditet të mjaftueshëm për të përmbushur detyrimet kur kërkohet, nën kushte normale dhe të vështira, pa pasur humbje të papranueshme ose risqe që dëmtojnë reputacionin e Shoqërisë.

Pozicioni i likuiditetit të Shoqërisë monitorohet nga Departamenti i Kontabilitetit në bazë javore duke menaxhuar disponibilitetin e mjeteve monetare për disbursimin e kredive në degë dhe duke u siguruar që fondet e nevojshme janë të disponueshme për çdo llogari bazuar në hyrjet dhe daljet e pritshme për të përmbushur detyrimet e Shoqërisë. Komiteti i Aktiveve dhe Detyrimeve (ALCO) analizon riskun e likuiditetit në mënyrë periodike.

Më 31 dhjetor 2012 dhe 2011, aktivet dhe detyrimet financiare kanë maturitet kontraktual të mbetur si më poshtë:

Fondi BESA Sh.a.

Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(shumat në Lek, përveç kur është shprehur ndryshe)

4 Administrimi i riskut financiar (vazhdim)

(b) Risku i likuiditetit (vazhdim)

	31 dhjetor 2012						
	Deri në 1 muaj	1 - 3 muaj	3 - 6 muaj	6 - 12 muaj	1 - 5 vjet	Mbi 5 vjet	Totali
Aktivet							
Mjete monetare dhe ekuivalente	98,119,171	-	-	-	-	-	98,119,171
Depozita me afat me banka	2,258,607	224,901,685	-	748,950,160	144,977,945	-	1,121,088,397
Hua dhënë klientëve	376,895,208	381,113,951	550,663,442	972,196,593	2,346,941,505	159,631,712	4,787,442,411
Aktive të tjera	2,474,048	-	-	-	-	-	2,474,048
Totali i aktiveve	479,747,034	606,015,636	550,663,442	1,721,146,753	2,491,919,450	159,631,712	6,009,124,027
Detyrimet							
Hua dhe kredi	530,797,696	86,705,532	141,610,500	630,414,033	1,681,949,407	-	3,071,477,168
Borxh i varur	-	-	-	-	-	1,826,685,559	1,826,685,559
Tatim fitim i pagueshëm	4,024,069	-	-	-	-	-	4,024,069
Detyrime të tjera	98,136,014	-	-	-	-	-	98,136,014
Totali i detyrimeve	632,957,779	86,705,532	141,610,500	630,414,033	1,681,949,407	1,826,685,559	5,000,322,810
Pozicioni neto	(153,210,745)	519,310,104	409,052,942	1,090,732,720	809,970,043	(1,667,053,847)	

Fondi BESA Sh.a.

Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(shumat në Lek, përveç kur është shprehur ndryshe)

4 Administrimi i riskut financiar (vazhdim)

(b) Risku i likuiditetit (vazhdim)

	31 dhjetor 2011						Totali
	Deri në 1 muaj	1 - 3 muaj	3 - 6 muaj	6 - 12 muaj	1 - 5 vjet	Mbi 5 vjet	
Aktivët							
Mjete monetare dhe ekuivalente	153,272,707	-	-	-	-	-	153,272,707
Depozita me afat me banka	-	223,838,321	77,682,104	620,392,867	-	-	921,913,292
Hua dhënë klientëve	172,527,482	552,111,691	510,796,469	504,355,169	2,447,603,190	122,374,061	4,309,768,062
Aktive të tjera	1,633,826	-	-	-	-	-	1,633,826
Totali i aktiveve	327,434,015	775,950,012	588,478,573	1,124,748,036	2,447,603,190	122,374,061	5,386,587,887
Detyrimet							
Hua dhe kredi	118,747,043	46,123,444	155,692,701	92,894,367	2,071,449,494	100,194,205	2,585,101,254
Borxh i varur	-	-	-	-	-	1,802,561,220	1,802,561,220
Detyrime të tjera	77,734,722	-	-	-	-	-	77,734,722
Totali i detyrimeve	196,481,765	46,123,444	155,692,701	92,894,367	2,071,449,494	1,902,755,425	4,465,397,196
Pozicioni neto	130,952,250	729,826,568	432,785,872	1,031,853,669	376,153,696	(1,780,381,364)	

Fondi BESA Sh.a.

Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(shumat në Lek, përveç kur është shprehur ndryshe)

4 Administrimi i riskut financiar (vazhdim)

(c) Risku i tregut

Risku i tregut është risku që ndryshimet në çmimet e tregut, të tilla si normat e interesit, kurset e këmbimit dhe marzhet e interesave të kredisë (jo të lidhura me ndryshimet në pozicionin e kreditit të detyruesit / emetuesit) do të ndikojnë në ardhurat e Shoqërisë ose vlerën e instrumenteve të saj financiarë. Objektivi i administrimit të riskut të tregut është që të administrojë dhe kontrollojë ekspozimin ndaj riskut të tregut brenda parametrave të pranuar, duke optimizuar kthimin mbi riskun.

Ekspozimi ndaj riskut të kursit të këmbimit

Risku nga kursi i këmbimit është risku që vlera e instrumenteve financiarë do të variojë nga ndryshimet në kursin e këmbimit. Ekspozimet e Shoqërisë ndaj riskut të kursit të këmbimit sjellin fitime ose humbje nga kursi i këmbimit të cilat njihen në fitim ose humbje. Këto ekspozime përbëjnë aktivet dhe detyrimet monetare të Shoqërisë të cilat nuk janë në monedhën e matjes së Shoqërisë.

Kurset e këmbimit të aplikueshme (Leku ndaj njësisive të monedhave të tjera) për monedhat kryesore më 31 dhjetor 2012 dhe 31 dhjetor 2011 ishin si më poshtë:

	<u>31 dhjetor 2012</u>	<u>31 dhjetor 2011</u>
1 EURO	139.59	138.93
1 USD	105.85	107.54

Analiza e pozicionit monetar më 31 dhjetor 2012 dhe 2011 sipas monedhave origjinale të nominuara ishte si më poshtë:

	<u>31 dhjetor 2012</u>		
	LEK	USD	EURO
Aktivet			
Mjete monetare dhe ekuivalente	88,662,488	3,811	64,856
Depozita me afat në banka	2,258,607	-	8,015,114
Hua të klientëve	4,716,332,484	-	509,420
Aktive të tjera	1,942,787	5,019	-
Totali i aktiveve	4,809,196,366	8,830	8,589,390
Detyrimet			
Hua dhe kredi	1,241,698,064	-	13,108,239
Borxh i varur	1,826,685,559	-	-
Tatim fitimi i pagueshëm	4,024,069	-	-
Detyrime të tjera	96,035,287	8,534	8,578
Totali i detyrimeve	3,168,442,979	8,534	13,116,817
Pozicioni neto	1,640,753,387	296	(4,527,427)

Fondi BESA Sh.a.

Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(shumat në Lek, përveç kur është shprehur ndryshe)

4 Administrimi i riskut financiar (vazhdim)

(c) Risku i tregut (vazhdim)

Ekspozimi ndaj kursit të këmbimit (vazhdim)

	31 dhjetor 2011		
	LEK	USD	EURO
Aktivet			
Mjete monetare dhe ekuivalente	146,582,483	11,736	39,071
Depozita me afat në banka	-	-	6,635,812
Hua të klientëve	4,255,957,924	-	387,318
Aktive të tjera	1,633,826	-	-
Totali i aktiveve	4,404,174,233	11,736	7,062,201
Detyrimet			
Hua dhe kredi	831,313,775	-	12,623,533
Borxh i varur	1,802,561,220	-	-
Detyrime të tjera	77,681,352	99	307
Totali i detyrimeve	2,711,556,347	99	12,623,841
Pozicioni neto	1,692,617,886	11,637	(5,561,640)

Ekspozimi ndaj riskut të normës interesit

Risku i normës së interesit është risku që vlera e instrumenteve financiarë do të luhetet nga ndryshimet në normën e interesit në treg. Drejtuesit administrojnë riskun e normës së interesit nëpërmjet monitorimit të kushteve të tregut dhe duke aplikuar çmimet e nevojshme të bazuara në analizën e kostos për çdo produkt. Huatë e Shoqërisë janë me norma fikse dhe pjesa më e madhe kanë maturitet më të vogël se pesë vjet.

Informacione për kthimin efektiv

Kthimet mesatare efektive për kategori të rëndësishme të aktiveve dhe detyrimeve financiare të Shoqërisë më 31 dhjetor 2012 dhe 2011 janë si më poshtë:

31 dhjetor 2012	USD	EURO	LEK
Aktivet			
Mjete monetare dhe ekuivalente	0.10%	0.10%	0.10%
Depozita me afat në banka	N/a	4.4%	5.0%
Hua të klientëve	N/a	18.00%	26.40%
Detyrime			
Hua dhe kredi	N/a	4.94%	6.50%
Borxh i varur	N/a	N/a	7.41%
31 dhjetor 2011	USD	EURO	LEK
Aktivet			
Mjete monetare dhe ekuivalente	0.10%	0.10%	3.13%
Depozita me afat në banka	N/a	4.71%	N/a
Hua dhënë klientëve	N/a	18.00%	24.48%
Detyrime			
Hua dhe kredi	N/a	5.21%	6.48%
Borxh i varur	N/a	N/a	7.41%

Fondi BESA Sh.a.

Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(shumat në Lek, përveç kur është shprehur ndryshe)

4 Administrimi i riskut financiar (vazhdim)

(c) Risku i tregut (vazhdim)

Ekspozimi ndaj riskut të normës së interesit (vazhdim)

Analiza e ndjeshmërisë

Një ndryshim me 100 pikë bazë në normën e interesit do të rriste ose do të zvogëlonte kapitalin me 26,119,159 Lek (2011: 22,774,856 Lek).

5 Përdorimi i vlerësimit dhe gjykimit

Shoqëria bën vlerësime dhe supozime përgjatë vitit, të cilat ndikojnë në shumat e raportuara të aktiveve dhe detyrimeve. Vlerësimet dhe gjykimet rishikohen në mënyrë të vazhdueshme dhe bazohen mbi eksperiencën historike dhe faktorë të tjerë, duke përfshirë parashikimet për ngjarje të ardhshme të cilat mendohet se janë të arsyeshme për rrethanat.

Humbje në zhvlerësime nga huatë dhe paradhëniet

Shoqëria rishikon në bazë mujore portofolin e huave për të përcaktuar humbjet nga zhvlerësimi. Për të përcaktuar nëse një humbje nga huatë duhet të regjistrohët, Shoqëria gjykon nëse ka ndonjë të dhënë të dukshme e cila tregon se ka rënie të matshme në vlerësimin e flukseve të ardhshme monetare nga portofoli i huave përpara se kjo rënie të identifikohet si humbje nga një hua specifike e atij portofoli. Kjo evidencë mund të përfshijë të dhëna të dukshme që tregojnë se ka ndodhur një ndryshim i pafavorshëm në gjendjen e pagesave të huamarrësit ndaj Shoqërisë ose ngjarje ekonomike kombëtare ose lokale të cilat lidhen me mospagimin e huave në grup.

Drejtimi përdor vlerësime në bazë të eksperiencës së humbjeve të mëparshme për aktivet me karakteristika të riskut të kreditit dhe evidencë objektive për fonde të njëjta me ato në portofol kur programon flukset e ardhshme monetare. Metodologjia dhe supozimet e bëra për llogaritjen e shumës dhe kohës të flukseve të ardhshme monetare rishikohen rregullisht për të ulur ndonjë diferencë midis humbjes së llogaritur dhe humbjes aktuale.

6 Përcaktimi i vlerës së drejtë

Disa politika kontabël dhe shënime shpjeguese të Shoqërisë kërkojnë përcaktimin e vlerës së drejtë për aktivet dhe detyrimet si financiare ashtu edhe jo-financiare. Vlerat e drejta janë përcaktuar për qëllime matje dhe/apo shpjeguese bazuar në metodat e mëposhtme. Aty ku është e aplikueshme, informacion i mëtejshëm rreth supozimeve të bëra në përcaktimin e vlerës së drejtë është përfshirë në shënimet përkatëse të atij aktivi apo detyrimi.

Aktivët financiarë të mbajtura me kosto të amortizuar

Vlera e drejtë për huatë dhe llogaritë e arkëtueshme është vlerësuar me vlerën aktuale të flukseve të ardhshme monetare, skontuar me normën e tregut të interesit në datën e raportimit. Kjo vlerë e drejtë është përcaktuar për qëllime shënimi shpjegues.

Detyrimet financiarë të mbajtura me kosto të amortizuar

Vlera e drejtë, e cila është përcaktuar për qëllime shënimi shpjegues, është llogaritur bazuar në vlerën aktuale të flukseve të ardhshme të principalit dhe interesit, skontuar me normën e tregut të interesit në datën e raportimit.

Hua dhe paradhënie klientëve

Huatë dhe paradhëniet klientëve prezantohen neto nga humbjet për zhvlerësimin e tyre. Shoqëria ka një portofol huash me vlerë të drejtë të përafërt me vlerën kontabël për shkak të natyrës afatshkurtër të tyre ose të normave të interesit të cilat përafrojnë normat e tregut për huatë e dhëna në Lek që përbën 98% të gjithë portofolit të kredisë.

Fondi BESA Sh.a.

Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(shumat në Lek, përveç kur është shprehur ndryshe)

6 Përcaktimi i vlerës së drejtë (vazhdim)

Hua dhe kredi

Huatë dhe kreditë janë detyrime të mbajtura deri në maturim. Vlera e tyre e drejtë është çmuar duke përdorur modelin e skontimit të flukseve të ardhshme bazuar në trendin e yieldit të përshtatshme për maturitetin e mbetur të detyrimeve. Më 31 dhjetor 2012, vlera e drejtë e portofolit të huave dhe kredive ishte 3,048,185,827 Lek, e cila është më e ulët se vlera kontabile për 23,291,341 Lek (2011: 2,553,197,000 Lek, e cila ishte më e ulët se vlera kontabile për 31,904,254 Lek).

7 Mjete monetare dhe ekuivalente

Mjete monetare dhe ekuivalente janë si më poshtë:

	31 dhjetor 2012	31 dhjetor 2011
Mjete monetare në arkë	80,298	5,864
Llogari rrjedhëse në banka	98,038,873	138,265,199
Depozita afatshkurtër në banka	-	15,001,644
	98,119,171	153,272,707

Llogaritë rrjedhëse sjellin interes që varion nga 0% deri në 0.10% në vit. Depozitat afatshkurtra në banka më 31 dhjetor 2011 janë në Lek dhe kanë maturim origjinal deri në një muaj, dhe fitojnë interes prej 1% - 4.2% në vit. Më 31 dhjetor 2012 Shoqëria nuk ka depozita afatshkurtra me bankat me maturitet fillestar deri në tre muaj.

8 Depozita me afat me bankat

Depozitat me afat janë vendosur me banka lokale dhe përbëhen si më poshtë:

	31 dhjetor 2012	31 dhjetor 2011
Societe Generale Albania	467,264,424	444,785,347
BKT	147,236,552	42,764,364
Tirana Bank	281,685,736	223,838,321
Raiffeisen Bank	224,901,685	210,525,260
	1,121,088,397	921,913,292

Depozitat me afat në monedhë origjinale dhe interesat e tyre përkatës ishin të përbërë si më poshtë:

	31 dhjetor 2012	31 dhjetor 2011	Norma e interesit
Societe Generale Albania	3,000,000 Euro	3,000,000 Euro	5% në vit (2011: 5% në vit)
BKT	2,200,000 Lek	Zero	5% në vit.
BKT	1,000,000 Euro	302,196 Euro	3.2% në vit (2011: 3.2% në vit.)
Tirana Bank	1,550,008 Euro	1,550,008 Euro	4.5% në vit (2011: 4.5% në vit)
Raiffeisen Bank	2,000,000 Euro	1,500,000 Euro	4.2% në vit (2011: 4%-4.8% në vit)

Depozitat me afat në 31 dhjetor 2012 dhe 2011 kanë shërbyer si peng për kreditë nga këto institucione financiare (shiko shënimin 13).

Fondi BESA Sh.a.

Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(shumat në Lek, përveç kur është shprehur ndryshe)

9 Hua të dhëna klientëve

Huatë e klientëve janë paraqitur si më poshtë:

	31 dhjetor 2012	31 dhjetor 2011
Hua të klientëve, bruto	5,036,713,927	4,498,260,956
Interesi i përlogaritur	157,565,469	170,364,169
Parapagime të huave	(29,886,452)	(20,518,915)
Tarifat e shtyra të huasë	(118,403,990)	(113,632,412)
Fondi për zhvlerësim	(258,546,543)	(224,705,736)
	4,787,442,411	4,309,768,062

Hua me tepricë prej 63 milionë Lek dhe 130 milionë Lek janë vendosur si barrë siguruese kundrejt kredisë nga Tirana Bank dhe Societe General Albania (shih shënimin 13).

Tarifat e shtyra të huasë lidhen me tarifa të disbursimi të huave të mbajtura nga Shoqëria midis 1 përqind të shumës së huasë deri në një maksimum prej 4 përqind. Shuma e tarifës mbahet në rast se kredia fshihet.

	31 dhjetor 2012	31 dhjetor 2011
Tarifat e shtyra të huasë në fillim të periudhës	113,632,412	109,724,743
Tarifat e huave të marra gjatë periudhës	97,589,095	83,409,152
Tarifat e huave të amortizuara në fitim ose humbje	(92,817,517)	(79,501,484)
	118,403,990	113,632,411

Lëvizjet në fondin e humbjeve nga zhvlerësimi i huave të klientëve janë si më poshtë:

	31 dhjetor 2012	31 dhjetor 2011
Gjendja në fillim të periudhës	224,705,736	199,531,934
Shpenzimi neto për periudhën	173,393,549	194,421,338
Hua të fshira	(139,552,742)	(169,247,536)
	258,546,543	224,705,736

Huatë fshihen kur klienti është deklaruar i humbur ose ka qenë me vonesë për më shumë se 365 ditë dhe drejtimi ka marrë vendim se huaja është e pambledhshme.

Fondi BESA Sh.a.

Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(shumat në Lek, përveç kur është shprehur ndryshe)

10 Aktive të qëndrueshme të turpëzuara

Aktive të qëndrueshme të turpëzuara më 31 dhjetor 2012 dhe 2011 janë të përbëra si më poshtë:

	Mobilje	Pajisje	Kompjuterat dhe programe	Automjete	Totali
<i>Kosto</i>					
Më 1 janar 2011	19,711,230	24,743,629	34,177,621	51,795,910	130,428,390
Shtesa	4,852,025	8,434,980	11,590,992	-	24,877,997
Pakësimet	-	(97,692)	(263,528)	-	(361,220)
Më 31 dhjetor 2011	24,563,255	33,080,917	45,505,085	51,795,910	154,945,167
Shtesa	4,910,632	7,185,767	5,571,274	26,934,232	44,601,905
Pakësime	(65,107)	-	-	(6,122,352)	(6,187,459)
Më 31 dhjetor 2012	29,408,780	40,266,684	51,076,359	72,607,790	193,359,613
<i>Amortizimi akumuluar</i>					
Më 1 janar 2011	(8,119,888)	(10,300,211)	(11,133,151)	(19,877,326)	(49,430,576)
Amortizimi i periudhës	(4,285,672)	(5,672,535)	(9,992,509)	(10,359,178)	(30,309,894)
Pakësimet	-	75,080	228,336	-	303,416
Më 31 dhjetor 2011	(12,405,560)	(15,897,666)	(20,897,324)	(30,236,504)	(79,437,054)
Amortizimi i periudhës	(5,456,080)	(7,279,648)	(10,032,429)	(14,148,791)	(36,916,948)
Pakësime	54,014	-	-	5,461,960	5,515,974
Më 31 dhjetor 2012	(17,807,626)	(23,177,314)	(30,929,753)	(38,923,335)	(110,838,028)
<i>Vlera neto</i>					
Më 31 dhjetor 2011	12,157,695	17,183,251	24,607,761	21,559,406	75,508,113
Më 31 dhjetor 2012	11,601,154	17,089,370	20,146,606	33,684,455	82,521,585

11 Investime në aktive të qëndrueshme

Investimet në aktive të qëndrueshme përfaqësojnë pasuri të cilat ishin vendosur fillimisht si kolateral për huatë, dhe janë përvetësuar nga Shoqëria nëpërmjet proceseve gjyqësore kur klientët kanë dështuar në ripagimin e huasë. Vlera e pasurisë është bazuar në vlerësimet e ekspertëve të pavarur për llogari të zyrës përmbartimore. Gjatë periudhës janë kryer vlerësime, dhe vlera e tyre e drejtë është konsideruar e përafërt me vlerën e tyre kontabël. Drejtimi i Shoqërisë mendon se investimet në aktivet e qëndrueshme do të shiten së paku me vlerën e tyre të mbartur. Investimet në aktive të qëndrueshme më 31 dhjetor 2012 dhe 31 dhjetor 2011 përbëhen si më poshtë:

	Toka dhe ndërtesa	Totali
<i>Kosto</i>		
Më 1 janar 2011	19,737,812	19,737,812
Shtesat	8,332,800	8,332,800
Pakësimet	(4,641,754)	(4,641,754)
Më 31 dhjetor 2011	23,428,858	23,428,858
Shtesat	96,273,523	96,273,523
Pakësimet	(2,966,400)	(2,966,400)
Më 31 dhjetor 2012	116,735,981	116,735,981

Fondi BESA Sh.a.

Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(shumat në Lek, përveç kur është shprehur ndryshe)

11 Investime në aktive të qëndrueshme (vazhdim)

	Toka dhe ndërtesa	Totali
<i>Amortizimi akumuluar</i>		
Më 1 janar 2011	(1,379,968)	(1,379,968)
Amortizimi i periudhës	(815,368)	(815,368)
Pakësimet	410,649	410,649
Më 31 dhjetor 2011	(1,784,687)	(1,784,687)
Amortizimi i periudhës	(2,041,581)	(2,041,581)
Pakësimet	29,399	29,399
Më 31 dhjetor 2012	(3,796,869)	(3,796,869)
<i>Vlera neto</i>		
Më 31 dhjetor 2011	21,644,171	21,644,171
Më 31 dhjetor 2012	112,939,112	112,939,112

12 Aktive të tjera

Më 31 dhjetor 2012 dhe 2011, aktive të tjera përbëhen si më poshtë:

	31 dhjetor 2012	31 dhjetor 2011
Paradhënie dhe të arkëtueshme nga personeli	178,903	177,911
Debitorë të tjerë	2,295,145	1,455,915
	2,474,048	1,633,826

13 Hua dhe kredi

Më 31 dhjetor 2012 dhe 2011 huatë dhe kreditë përbëhen si më poshtë:

	31 dhjetor 2012	31 dhjetor 2011
Huaja për projektin për mikro-kredi IDA	105,228,000	175,380,000
Huaja për projektin për mikro-kredi Qeveria Spanjolle (ICO)	795,663,000	903,045,000
Huaja për projektin për mikro-kredi AGA	136,535,479	156,040,547
Huaja për projektin për mikro-kredi CoopEst	348,975,000	208,395,000
Credit Swiss Microfinance Fund Management	314,077,500	312,592,500
SICAV (Lux)	104,692,500	104,197,500
BKT	113,000,000	28,888,894
Societe Generale Albania	455,000,000	455,000,000
Tirana Bank	227,325,980	-
BERZH	251,262,000	208,395,000
Raiffeisen Bank	189,573,618	-
Interesi i përlogaritur	30,144,091	33,166,813
	3,071,477,168	2,585,101,254

Fondi BESA Sh.a.

Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(shumat në Lek, përveç kur është shprehur ndryshe)

13 Hua dhe kredi (vazhdim)

Huatë dhe kreditë e mëposhtme janë transferuar tek Shoqëria duke filluar nga 1 januar 2009 nga Fondi Besa bazuar në marrëveshjen e transferimit të dates 26 shtator 2008:

	Shuma	Viti i fillimit	Ripagimi i huasë	Kushtet e interesit
Huaja për projektin për mikro-kredi IDA <i>Projekt i Bankës Botërore (Projekti mikro-kredi: IDA credit 3253-ALB)</i>	8,900,000 SDR disbursuar në ekuivalentin në LEK	Viti 2000	Ripagueshëm në 14 vjet duke përfshirë periudhën e mospagimit prej 5 vitesh	3.5 % në vit i pagueshëm në këste 6-mujore
Instituto de Credito Oficial (“ICO”) i mbretërisë së Spanjës	2,500,000 Euro	nëntor 2004	Ripagueshëm në 10 vjet duke përfshirë periudhën e mospagimit prej 5 vitesh	Euribor 3 mujor + 1.05% i pagueshëm çdo 3-muaj
Instituto de Credito Oficial (“ICO”) i mbretërisë së Spanjës	1,500,000 Euro	dhjetor 2005	Ripagueshëm në 10 vjet duke përfshirë periudhën e mospagimit prej 5 vitesh	4.5% në vit pagueshëm çdo 3-muaj
Instituto de Credito Oficial (“ICO”) i mbretërisë së Spanjës	3,000,000 Euro	nëntor 2006	Ripagueshëm në 10 vjet duke përfshirë periudhën e mospagimit prej 5 vitesh	5.0% në vit pagueshëm çdo 3-muaj
Huaja për projektin për mikro-kredi AGA <i>Bazuar në marrëveshjen me Ministrinë e Financës</i>	1,991,131 USD disbursuar në ekuivalentin në Lek	Viti 2004	Ripagueshëm në 15 vjet duke përfshirë periudhën e mospagimit prej 5 vitesh	3.5 % në vit i pagueshëm në këste 6-mujore

Fondi BESA Sh.a.

Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(shumat në Lek, përveç kur është shprehur ndryshe)

13 Hua dhe kredi (vazhdim)

Huatë dhe kreditë e mëposhtme janë marrë nga Shoqëria duke filluar nga 1 Janar 2009:

	Shuma	Viti i fillimit	Ripagimi i huasë	Kushtet e interesit
CoopEst SA një shoqëri me përgjegjësi të kufizuar e regjistruar në Belgjikë.	EUR 1,500,000 Euro	mars 2010	E ripagueshme me një këst në 30 qershor 2015.	Euribor 6 mujor + 4% i pagueshëm çdo gjashtë muaj
CoopEst SA një shoqëri me përgjegjësi të kufizuar e regjistruar në Belgjikë.	EUR 1,000,000 Euro	mars 2012	E ripagueshme me një këst në 27 mars 2017.	Euribor 6 mujor + 4.25% i pagueshëm çdo gjashtë muaj
Credit Swiss Microfinance Fund Management	Letër Premtimi prej 750,000 Euro	korrik 2010	E ripagueshme me një këst 3 vjet pas datës së disbursimit.	Euribor 6 mujor + 5% i pagueshëm çdo gjashtë muaj
Credit Swiss Microfinance Fund Management	Letër Premtimi prej 750,000 Euro	gusht 2010	E ripagueshme me një këst 3 vjet pas datës së disbursimit.	Euribor 6 mujor + 5% i pagueshëm çdo gjashtë muaj
Credit Swiss Microfinance Fund Management	Letër Premtimi prej 750,000 Euro	shtator 2010	E ripagueshme me një këst 3 vjet pas datës së disbursimit.	Euribor 6 mujor + 5% i pagueshëm çdo gjashtë muaj
SCIAV (Lux) një shoqëri investimesh e regjistruar ne Luksemburg.	Letër Premtimi prej 250,000 Euro	korrik 2010	E ripagueshme me një këst 3 vjet pas datës së disbursimit.	Euribor 6 mujor + 5% i pagueshëm çdo gjashtë muaj
SCIAV (Lux) një shoqëri investimesh e regjistruar ne Luksemburg.	Letër Premtimi prej 250,000 Euro	gusht 2010	E ripagueshme me një këst 3 vjet pas datës së disbursimit.	Euribor 6 mujor + 5% i pagueshëm çdo gjashtë muaj
SCIAV (Lux) një shoqëri investimesh e regjistruar ne Luksemburg.	Letër Premtimi prej 250,000 Euro	shtator 2010	E ripagueshme me një këst 3 vjet pas datës së disbursimit.	Euribor 6 mujor + 5% i pagueshëm çdo gjashtë muaj
Societe Generale Albania	455,000,000 Lek	tetor 2010	E ripagueshme me një këst 24 muaj pas datës së disbursimit.	T-Bill 12 muaj + 1% i pagueshëm çdo gjashtë muaj
Tirana Bank	250,000,000 Lek	mars 2012	Linjë e rinovueshme në bazë vjetore për 4 vite	T-Bill 12 muaj + 1.5% i pagueshëm çdo tremujor
Banka Europiane për Rindërtim e Zhvillim (BERZH)	Shuma prej 3,000,000 Euro do të disbursohet në transhe	nëntor 2010	E ripagueshme në 4 vite nga data e disbursimit.	Euribor 6 mujor + 4.5% i pagueshëm çdo gjashtë muaj
Banka Kombetare Tregtare (“BKT”)	155,222,228 Lek	mars 2012	E ripagueshme me një këst një vit nga data e disbursimit	T-Bill 12 muaj + 1% i pagueshëm çdo muaj
Raiffeisen Bank	Deri në ekuivalentin në Lek të 1,339,285 Euro	tetor 2012	Linjë kredie e rinovueshme me baza vjetore për 5 vjet	T-Bill 12 muaj + 0.9%

Huatë nga Societe Generale Albania, Tirana Bank, Banka Kombetare Tregtare (“BKT”) dhe Raiffeisen Bank janë të garantuara nga portofoli i huave të financuara dhe depozitat me afat në çdo bankë (shih shëniment 8 dhe 10).

Fondi BESA Sh.a.

Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(shumat në Lek, përveç kur është shprehur ndryshe)

14 Borxh i varur

Më 31 dhjetor 2012 dhe 2011 borxhi i varur është e përbërë si më poshtë:

	31 dhjetor 2012	31 dhjetor 2011
Principal	1,762,652,060	1,737,652,060
Interes i përlogaritur	64,033,499	64,909,160
	1,826,685,559	1,802,561,220

Borxhi i varur paraqet një detyrim për aktivet neto të Fondit Besa duke përjashtuar investimet në Shoqëri, aktivet e qëndrueshme të trupëzuara dhe investimet në pasuri të paluajtshme të transferuara Shoqërisë në 1 janar 2009, në bazë të Marrëveshjes për Transferimin Ekonomik të Aktivitetit në 26 shtator 2008, dhe Rishikimit të Marrëveshjes në datën 26 shkurt 2009.

Kredia ka një normë interesi të barabartë me interesin e Bonove të Thesarit një vjeçare plus 0.5% në vit për një periudhë prej 15 vjetësh me 36 muajt e parë pa paguar principal, bazuar në Marrëveshjen e Huasë midis ABC dhe Shoqërisë datë 5 janar 2009.

Interesi është i pagueshëm çdo gjashtë muaj. Palët ranë dakord që principali do të paguhet në fund të periudhës së huasë. Veç kësaj, palët ranë dakort që nëse Shoqëria nuk mund të paguajë këstet kur maturohen, me kërkesë të Shoqërisë, këto do t'i shtohen shumës së borxhit.

Kredia e mësipërme do të shlyhet e fundit në radhë, në rast likuidimi të emetuesit të saj. Shoqëria nuk ka pasur ndonjë mospagim të principalit, interesit ose shkelje të tjera në lidhje me borxhin e varur gjatë vitit 2012 dhe 2011.

15 Grantet

Më 31 dhjetor 2012 dhe 2011, grantet ishin të përbëra si më poshtë:

	31 dhjetor 2012	31 dhjetor 2011
Grant nga VIS	41,863,041	27,786,000
Grant nga ABC	2,440,451	4,299,852
Grant nga IFC	2,610,321	500,040
Grant nga LVIA IPSIA	20,498,369	12,157,786
Grante të tjera	33,031	33,036
	67,445,213	44,776,714

Granti VIS bazohet në marrëveshjen e datës 12 dhjetor 2009 për zhvillimin e ideve inovative për përmirësimin e standardeve të jetesës në zonat rurale dhe për nxitjen e bizneseve e reja të vogla në komunat Kelmend dhe Shkrel. Fondi do të përdoret për kreditim me norma interesi më të ulëta dhe kushte lehtësuese. VIS do të kontribuojë me shumën prej 300,000 Euro për këtë projekt dhe Shoqëria me shumën prej 150,000 EUR.

Granti ABC do të përdoret për zhvillimin në fushat e kërkimit, konsulencës, marketingut, IT dhe burimeve njerëzore.

Granti IFC përfaqëson një grant të dhënë në lidhje me zbatimin e Projektit të Eficencës së Energjisë në Banesë në Shqipëri për të inkurajuar institucionet financiare të disbursojnë mikro-kredi për përmirësime në banesa me synimin rritjen e efikasitetit të energjisë dhe uljen e konsumit të energjisë. Ky grant do të përdoret për trajnimin e stafit në programin e kalkulimit të efikasitetit të energjisë që do të përdoret në mikro-kredi.

Granti LVIA-IPSIA është i bazuar në marrëveshjen e datës 6 gusht 2010 ku shuma prej 200,000 EUR u dha nga Ministria e Punëve të Jashtme të Italisë. Ky grant do të përdoren për mikro-kredi në sektorin e vreshtarisë dhe për zhvillimin e bujqësisë. Kreditë do të jepen me norma më të ulta interesi dhe me kushte të tjera lehtësuese. Shoqëria gjithashtu do të kontribuojë me 100,000 Euro për këtë projekt, ku 70,000 Euro do të përdoren për kreditim dhe 30,000 Euro për të mbuluar shpenzimet administrative të projektit.

Fondi BESA Sh.a.

Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(shumat në Lek, përveç kur është shprehur ndryshe)

16 Grantet (vazhdim)

Lëvizjet në grantet për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2012 dhe 2011 janë si më poshtë:

	1 janar 2012	Fonde të marra	Të ardhura nga grantet	Diferenca nga kursi i këmbimit	31 dhjetor 2012
Grant nga VIS	27,786,000	13,945,041		132,000	41,863,041
Grant nga ABC	4,299,852	7,969,740	(9,845,265)	16,124	2,440,451
Grant nga IFC	500,040	2,104,277	-	6,004	2,610,321
Grant nga LVIAIPSA	12,157,786	8,340,583	-	-	20,498,369
Grante të tjera	33,036	-	-	(5)	33,031
	44,776,714	32,359,641	(9,845,265)	154,123	67,445,213

	1 janar 2011	Fonde të marra	Të ardhura nga grantet	Diferenca nga kursi i këmbimit	31 dhjetor 2011
Grant nga VIS	15,260,537	12,684,588	-	(159,125)	27,786,000
Grant nga ABC	6,156,431	8,300,852	(10,162,793)	5,362	4,299,852
Grant nga IFC	1,040,000	-	(544,421)	4,461	500,040
Grant nga LVIA IPSIA	5,520,000	6,637,786	-	-	12,157,786
Grante të tjera	46,620	-	(13,584)	-	33,036
	28,023,588	27,623,226	(10,720,798)	(149,302)	44,776,714

16 Detyrime të tjera

Më 31 dhjetor 2012 dhe 2011, detyrime të tjera përbëhen si më poshtë:

	31 dhjetor 2012	31 dhjetor 2011
Pagat e pagueshme personelit	45,774,134	36,929,385
Shtesa ripagimesh nga klientët	30,197,032	16,685,570
Shpenzim i përlogaritur për qeranë	6,182,120	6,203,451
Të tjera	15,982,728	17,916,316
	98,136,014	77,734,722

Fondi BESA Sh.a.

Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(shumat në Lek, përveç kur është shprehur ndryshe)

17 Kapitali aksioner

Ndryshimet në kapitalin aksioner detajohen si më poshtë:

	Datë	Numri i aksioneve	Vlera nominal	Vlera totale
Kapitali fillestar	11 korrik 2008	2,000	1,000.00	2,000,000
Rritje kapitali	22 shtator 2008	100,000	1,000.00	100,000,000
Kapitali aksioner më 1 janar 2009		102,000	1,000.00	102,000,000
Ndryshimi i vlerës nominale për aksion	2 shkurt 2009	1,020,000	100.00	102,000,000
Rritje kapitali	16 shkurt 2009	3,980,000	100.00	398,000,000
Kapitali aksioner më 31 dhjetor 2009		5,000,000	100.00	500,000,000
Kapitalizimi i fitimeve të mbartura	28 korrik 2010			105,261,000
Kapitali aksioner më 31 dhjetor 2010		5,000,000	121.05	605,261,000
Kapitalizimi i fitimeve të mbartura	8 gusht 2011			227,831,000
Kapitali aksioner më 31 dhjetor 2011		5,000,000	166.62	833,092,000
Kapitalizimi i fitimeve të mbartura	17 korrik 2012			124,925,000
Kapitali aksioner më 31 dhjetor 2012		5,000,000	191.60	958,017,000

18 Rezerva ligjore

Në bazë të vendimit të aksionarëve të datës 27 qershor 2011, dhe 14 qershor 2012, Shoqëria ka krijuar rezervën ligjore në 5% të fitimit neto të vitit 2010 dhe 2011 ose përkatësisht 11,995,840 Lek dhe 6,576,023, në përputhje me ligjin Nr. 9901, datë 14 Prill 2008 "Për sipërmarrjet dhe shoqëritë tregtare".

19 Të ardhura nga interesat

Të ardhura nga interesat janë fituar nga aktivet si më poshtë:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2012	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2011
Të ardhura interesi nga kreditë e klientëve	1,209,323,457	1,109,240,867
Të ardhura interesi nga llogaritë bankare	46,397,378	42,379,886
	1,255,720,835	1,151,620,753

20 Shpenzime për interesa

Shpenzime për interesa janë paguar për detyrimet si më poshtë:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2012	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2011
Interesa për hua dhe kredi	166,743,771	143,419,798
Interesa për borxhin e varur	126,506,363	128,760,018
	293,250,134	272,179,816

Fondi BESA Sh.a.

Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(shumat në Lek, përveç kur është shprehur ndryshe)

21 Të ardhura te tjera, neto

Të ardhura të tjera për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2012 dhe 2011 janë si më poshtë:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2012	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2011
Rimarrje nga kreditë e fshira më parë	55,851,717	22,984,422
Humbje nga kreditë e fshira direkt	(5,759,752)	(2,595,401)
Të ardhura nga penalitetet	62,551,441	57,297,613
Fitime nga shitja e aktiveve fikse	2,745,282	1,614,793
Të tjera	45,683	189,805
	115,434,371	79,491,232

22 Shpenzime personeli

Shpenzimet e personelit për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2012 dhe 2011 janë si më poshtë:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2012	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2011
Shpenzim pagash	285,574,129	245,910,339
Bonuse	125,981,697	104,160,400
Shpenzim për sigurime shoqërore	41,490,320	35,090,581
	453,046,146	385,161,320

Bonuset përfshijnë bonuset e performancës të matura në bazë të performacës mujore të portofolit të kredisë dhe/ose performancës individuale, dhe bonuse të tjera të dhëna në bazë të vendimeve të menaxhimit.

23 Shpenzime të tjera administrative

Shpenzime të tjera administrative për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2012 dhe 2011 janë si më poshtë:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2012	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2011
Qera	80,521,381	70,847,521
Transport	41,848,155	29,650,399
Shërbime përmbarimore	33,943,067	15,421,940
Komunikim	16,883,275	15,279,111
Trajnime	12,504,079	14,299,298
Publicitet	6,243,268	12,899,124
Pajisje zyre	13,694,487	11,317,245
Energji dhe ujë	8,246,701	7,335,409
Pagesa honoraresh për Anëtarët e Bordit	3,930,270	4,074,504
Konsulencë	529,400	2,500,283
Dieta	2,157,982	1,558,122
Të tjera kosto administrative	25,170,451	25,365,257
	245,672,516	210,548,213

Fondi BESA Sh.a.

Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(shumat në Lek, përveç kur është shprehur ndryshe)

24 Tatimi mbi fitimin

Tatimi mbi fitimin në Shqipëri vlerësohet me normën 10% të të ardhurave të tatueshme. Më poshtë janë paraqitur tatimi aktual dhe i shtyrë, të njohura në fitim ose humbje:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2012	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2011
Shpenzimi për tatimin mbi fitimin aktual	18,125,451	14,673,270
Shpenzimi për tatimin e shtyrë	-	527,578
Shpenzimi për tatimin mbi fitimin, neto	18,125,451	15,200,848

Aktivi i tatim fitimit të shtyre prej 527,578 Lek, i njohur në 2010, përfaqësonte vlerësimin më të mirë të drejtimit mbi përfitimet e ardhshme të pritshme të Shoqërisë nga amortizimi i aktiveve të qëndrueshme të trupëzuara. Duke qënë se drejtimi nuk beson më se është e mundur që diferenca të tilla të përkohshme të realizohen, nuk është njohur aktiv i tatim fitimit të shtyrë më 31 dhjetor 2011 dhe 2012.

Më poshtë është rakordimi për normën tatimore efektive:

	Norma tatimore efektive	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2012	Norma tatimore efektive	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2011
Fitimi para tatimit		172,812,564		146,701,871
Tatim fitimi	10.00%	17,281,256	10.0%	14,670,187
Shpenzime të pazbritshme	0.49%	844,195	0.4%	530,661
Totali shpenzimit për tatimin	10.49%	18,125,451	10.4%	15,200,848

25 Angazhime dhe detyrime të kushtëzuara

Shoqëria është përfshirë në disa padi dhe konflikte gjyqësore të lindura gjatë rrjedhës normale të biznesit. Drejtimi i Shoqërisë mendon se këto çështje nuk do të kenë efekt material në pozicionin financiar apo rezultatin e Shoqërisë.

Shoqëria ka hyrë në angazhime për kontrata qeraje operative me angazhime minimale si më poshtë:

	31 dhjetor 2012	31 dhjetor 2011
Më pak se 1 vit	15,840,158	15,779,420
	15,840,158	15,779,420

26 Transaksionet me palët e lidhura

Palët konsiderohen të jenë palë të lidhura nëse një palë ka mundësinë të kontrollojë ose të ushtrojë influencë të rëndësishme mbi palën tjetër në marrjen e vendimeve financiare ose operacionale, ose palët janë nën kontroll të përbashkët me Shoqërinë.

Shoqëria ka kryer transaksione me palët e lidhura gjatë rrjedhës normale të biznesit. Volumi i këtyre transaksioneve dhe teprica e mbetur në fund të periudhave respektive ishte si më poshtë:

Fondi BESA Sh.a.

Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(shumat në Lek, përveç kur është shprehur ndryshe)

26 Transaksionet me palët e lidhura(vazhdim)

	31 dhjetor 2012	31 dhjetor 2011
Fondacioni ABC		
Borxhi i varur	1,826,685,559	1,802,561,220
Shpenzimi për interesa	126,506,363	128,760,018
Teprica e granteve	2,440,451	4,299,852
Të ardhurat nga grantet	9,845,265	10,162,793
Bordi i Drejtorëve		
Tarifat e paguara	3,930,270	4,074,504
Drejtimi kryesor		
Kompensimi i drejtimit duke përfshirë bonuset	19,248,660	17,741,864

27 Ngjarjet pas datës së raportimit

Drejtimi i Shoqërisë nuk është në dijeni të ndonjë ngjarje të ndodhur pas datës së raportimit, që do të kërkonte korrigjime ose shënime shtesë në pasqyrat financiare.